

VÄNSKAP PÅ NÄTET | ÅK F-3

Vem är vem på internet?

Lektionen handlar om att se möjligheter och förstå risker med kommunikation på internet.

LEKTIONSDEL 1

Lajka eller göra tummen upp

Svara på frågorna. Om du vill kan du berätta och jämföra med en kompis.

- Brukar du umgås med kompisar på nätet? På vilka plattformar gör du det?
- Brukar du lajka, göra tummen upp eller skicka hjärtan till kompisar på de plattformarna?
- Brukar du lajka, göra tummen upp eller skicka hjärtan till personer du inte känner?
- Har du någon gång låtsas vara någon annan än dig själv på nätet?
- Många sociala medier har en åldersgräns. Har du eller någon du känner ljugit på sociala medier om hur gamla ni är?

LEKTIONSDEL 2

Vem är bakom skärmen?

Titta på bilden tillsammans. Beskriv den och svara på frågorna. Jämför era svar - ni kan ha olika svar.

1. Beskriv vad du ser på bilden.
2. Vem eller vilka tror du det är som har skrivit det vi ser på skärmen?
3. På bilden syns en katt titta fram bakom skärmen. Beskriv den, hur är den som vän? Vad tror du att katten gör?
4. Vem är personen närmast oss i bilden? Hur tror du att den personen reagerar när katten visar sig?
5. Hur gör du för att vara säker på att den du har kontakt med på nätet verkligen är den som hen säger?
6. Vad gör du om du misstänker att någon du eller en kompis chattar med inte är den hen säger?

LEKTIONSDEL 3

Du har rätt att vara anonym

Läs texten. Rita, skriv eller berätta ditt svar på frågan.

Okej att vara anonym, men ...

Det är ett brott att låtsas vara någon annan än sig själv på internet. Men man behöver så klart inte alltid berätta allt om vem man är för alla. Det går ofta att vara anonym eller ha ett användarnamn när man chattar eller umgås på internet.

När kan det vara positivt eller bra att vara anonym eller bara vara känd med sitt användarnamn? Rita, skriv eller berätta!

LEKTIONSDEL 4

Sammanfatta

Arbeta tillsammans.

1. Vad har ni lärt er under lektionen?
  2. Vilka är era tre bästa tips till någon som vill slippa känna sig osäker på vem hen möter på skärmen?
-

Lärarinstruktioner

Lektionens syfte

Syftet med lektionen är att göra eleverna medvetna om att det ibland kan vara svårt att veta vem som är vem på nätet.

Förberedelse

Läs igenom lektionen. Om du känner dig osäker kring företeelser som falsk identitet, nätbedrägerier, grooming och catfishing rekommenderar vi att du tar del av valda delar av de länktips du hittar här:

- [AktivSkola](#)
- [Nätsmart](#) av Rädda Barnen
- [Nätfiske](#), [grooming](#), [nätbedrägeri](#) från Polisen
- [Nätfiske](#) (IT-ord)
- [Sexuella övergrepp på nätet](#) från BUP
- [Ungas integritet på nätet](#) av BRIS och Internetstiftelsen
- [Om vuxnas ansvar](#) av Surfa Lugnt

Utifrån dina elevers ålder och deras erfarenhet av att vara aktiva på nätet bör du ta ställning till vilka frågor kopplade till bilden du vill att eleverna ska koncentrera sitt samtal kring. Du hittar frågorna här och kan själv redigera dem innan du delar med dina elever. Var uppmärksam på elevernas reaktioner och avsluta lektionen med någon form av exit-ticket där du har möjlighet att fånga upp enskilda elevers eventuella oro och frågor.

Genomförande

Titta på bilden tillsammans eller låt eleverna ta del av den på egen hand. Låt alla fundera några minuter kring bilden innan ni samtalar om den. Använd frågorna som stöd om det behövs. Avsluta lektionen i lugn och ro så att alla hinner reflektera enskilt.

Se läroplanskoppling

Skolans uppdrag

Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.

Centralt innehåll förskoleklass

Undervisningen ska behandla följande centrala innehåll.

Språk och kommunikation

- Samtala, lyssna, ställa frågor och framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden som är bekanta för eleverna, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.
- Samtala om innehåll och budskap i olika typer av texter.
- Berättande texter, sakprosatexter och texter som kombinerar ord, bild och ljud.
- Digitala verktyg och medier för kommunikation.
- Säker och ansvarsfull kommunikation, även i digitala sammanhang.
- Ord och begrepp som uttrycker behov, känslor, kunskaper och åsikter. Hur ord och yttranden kan uppfattas av och påverka en själv och andra.

Natur, teknik och samhälle

- Normer och regler i elevernas vardag, till exempel i lekar och spel, och varför regler kan behövas.
- Demokratiska värderingar och principer, i sammanhang som är bekanta för eleverna. Hur gemensamma beslut kan fattas och hur konflikter kan hanteras på ett konstruktivt sätt.
- Barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen).
- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel kamratskap, rättvisa och könsroller.

Kul att ni är klara!

Hoppas det var en bra och lärorik lektion. Det finns många andra att göra! Gå till .